

Samen Deventer

Mooie verhalen
vanuit de Deventer
samenleving

NOVEMBER 2019

juni 2019

Raster

sam&ko
KINDEROPVANG

Pagina 3

Bestuurder Jolanda Knorren kijkt vooruit

"Wie kan op een willekeurige verjaardag nou zeggen dat hij werk doet dat het leven van mensen verandert? Weer richting geeft? Soms zelfs hoop biedt? Meer levensgeluk? Wij wel! En dat is niet alleen mooi om te laten weten, maar ook nog eens hartstikke leuk om te lezen."

Pagina 4, 5 & 6

Bijzondere activiteiten

"Op 18 en 19 juli jl. nam Raster deel aan een inspiratiereis van Salland United naar Limburg. Salland United is het netwerk van bestuurders in de regio Salland dat de beweging organiseert en stimuleert richting de gezondste regio met de gelukkigste inwoners in 2025! We lieten ons inspireren door Limburgse collega's en brachten zelf succesvolle samenwerkingsvoorbeelden ('Sallandse parels') mee. Het gevoel dat beklijft is vooral dat dit hét moment is waarop zorg en welzijn graag met elkaar optrekken om elkaar te kunnen ondersteunen."

Pagina 7

Geertje Kleine Schaars krijgt met "JII doet er toe!" jongeren in beweging

"Onze Jongerencoaches vormen geen bedreiging voor jongeren. Het contact is altijd op basis van oprechte interesse en steun en niet vanuit zorg en problemen. We tonen interesse, gaan op zoek naar de motivatie van een jongere en op basis hiervan zetten we samen stappen."

Pagina 10

Betekenisvolle letters en cijfers

Pagina 11

VVE-toeiders Marion de Smit en Fanny Verschuur stellen gezinnen in staat te groeien

"Allerbelangrijkste is dat we iedere ouder serieus nemen en niets opleggen! We reiken ze de hand om verder te kunnen. En dan nemen ze die ook aan. Het feit dat wij daar uitgebreid de tijd voor kunnen nemen, helpt daarbij gigantisch! Door gewoon te luisteren, nemen ouders ook een volgende keer als ze vastlopen met het een of ander met ons contact op en komen we opnieuw in actie als toeiders."

Pagina 14

Mirjam Hoogenboom en Tamara Tiggelovend (Sam&ko) zijn bijzonder enthousiast over 10 jaar BoekStart

"De Gele Verhalenbus maakt het extra leuk voor de peuters. Want niet alleen het lezen is gezellig, maar ook de bus zelf is natuurlijk erg bijzonder. De schoolkinderen vragen aan hun juf steeds wat die gele bus nu eigenlijk is. En ouders en buurtbewoners zien de bus op het schoolplein staan."

Pagina 16

Typisch Raster: Facilitair manager Rini Kamp over gescheiden afvalinzameling

"We zien onszelf in het verlengde van een huishouden en willen kinderen leren dat er in de samenleving waarde en waarden zijn. Die willen we laten zien en die willen we in ons werk en ons handelen uitstralen."

Pagina 17

Samen Deventer: opbouwwerkers werkten twee jaar aan extra impuls WijDeventer

"Je start 'blanco', wat iets anders is dan werken zonder opdracht. Per definitie werk je aan een context waarin bewoners elkaar kunnen ontmoeten, verbondenheid gaan voelen en 'relaties' kunnen ontstaan. Je werkt niet aan het realiseren van een vooropgezet en uitgedacht plan. Je pakt een vrije rol, waarbinnen je soms onorthodox moet kunnen handelen en experimenteren met interventies als de situatie er om vraagt."

Pagina 20

Aan het werk met Mareike Draaijer-Schulze

"Vorige week had ik mijn voortgangsgesprek waarin ik nogmaals heb benadrukt hoe dankbaar ik ben dat ik de baan heb gekregen. Ik pak dingen snel op en wordt heel blij van het contact met klanten. Sinds de zomer rooster ik ook medewerkers in. Die contacten, en het kijken naar hoe je komt waar je samen wilt zijn, vind ik leuk en dankbaar werk."

Laten zien wat we allemaal doen

Beste lezer,

Iemand vroeg me laatst tijdens een interne vergadering: zijn we, als Raster, extern wel genoeg zichtbaar? Weten 'ze' buiten wel wat we allemaal doen? Een goede vraag. Want we willen maar wat graag dat heel Deventer ziet welk mooi werk wij iedere dag mogen doen. Wat we, samen met bewoners, vrijwilligers en beroepskrachten van andere organisatie, kunnen betekenen in buurten. Wat we er voor elkaar krijgen! Wie kan op een willekeurige verjaardag nou zeggen dat hij werk doet dat het leven van mensen verandert? Weer richting geeft? Soms zelfs hoop biedt? Meer levensgeluk? Wij wel! En dat is niet alleen mooi om te laten weten, maar ook nog eens hartstikke leuk om te lezen.

Daarom gaat u ons het komende jaar dus meer zien én horen. Op social media, via nieuwe websites voor Rastergroep en Raster Welzijn en met dit mooie magazine 'Samen Deventer'. En dat horen dan? Als ik één ding in de loop van de jaren heb geleerd, is het wel dat we nog meer moeten luisteren naar onze omgeving en met onze tijd moeten meegaan. Het fenomeen podcast is bezig aan een onstuitbare opmars. Niet gek, want voor ons zijn ze relatief eenvoudig te maken en voor een luisteraar betekent het dat je heel gericht kunt luisteren naar wat jou echt interesseert, waar en wanneer je maar wilt. Mits je een smartphone of computer hebt. Omdat we genoeg te vertellen hebben over ons werk, starten we met de maandelijkse podcastserie 'Samen Deventer'. Hierin laten we zien wat voor club we zijn. Dan weten 'ze' buiten over een jaar vast veel beter wat we doen, wie we zijn, waar we van betekenis zijn en waarom het zo goed is dat we er zijn!

Hartelijke groet,

Jolanda Knorren
Bestuurder Raster

Colofon

REDACTIE: Eelco Visser, Ilona Hendriks | TEKSTEN: Eelco Visser

ONTWERP: Coert de Boe | FOTOGRAFIE: Raster

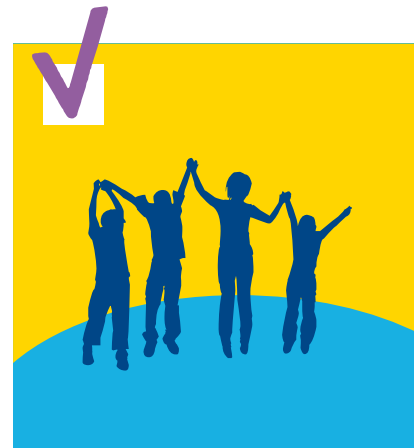
DRUKWERK: Drukwerkdeal

Raster **sam&ko**
KINDEROPVANG

Brinkgreverweg 3, Deventer, www.rastergroep.nl

Uitgelicht

Bijzondere activiteiten

Pedagogisch medewerkers Sam&ko slagen voor VierVVE

Afgelopen maand hebben onze collega's: Nanneke, Chantal, Marieke, Jeanne, Cynthia, Sandra en Rilana hun diploma voor de basistraining VierVVE behaald. De training zorgt voor een sterke basis voor het werken met kinderen van 2 tot 4 jaar. Van harte gefeliciteerd met jullie diploma! Het doel van VierVVE is dat pedagogisch medewerkers die werken met kinderen tussen de 2 en 4 jaar, zich de basisprincipes van het leren en het ontwikkelen van jonge kinderen eigen maken en weten hoe zij deze kunnen steunen en verder ontwikkelen. Door goed naar kinderen te kijken en daarop aan te sluiten met boeiende en uitdagende activiteiten, krijgen kinderen wat ze nodig hebben. Iets waar Sam&ko zich uiteraard graag voor wil inzetten. #trots #maatschappelijkekinderopvang #altijdblijvenleren

Interesse vanuit Tilburg voor unieke VVE-toeleiding

Gisteren kwam een delegatie vanuit de gemeente Tilburg op bezoek om te bekijken hoe VVE-toeiders in Deventer ervoor zorgen dat ieder kind op de peuterspeelzaal belandt. Het is een in Nederland unieke manier van werken. Fanny Verschuur en Marion de Smit, VVE-toeiders, vertelden hoe ze, samen met collega-organisaties, gezinnen in staat stellen te groeien! Exact zeven dagen later tekende Raster, samen met onze partners in de stad, het nieuwe convenant Jonge Kind & VVE 2019-2022. Met deze gezamenlijke ondertekening spreken we af de komende periode te blijven werken aan een kwalitatief hoogwaardig aanbod aan jonge kinderen en kinderen met een VVE-toekenning. Je leest alles over de bijzondere werkwijze van Fanny Verschuur en Marion de Smit op pagina 12 van dit magazine. Binnenkort verschijnt er ook een brochure over VVE-toeleiding en de bijzondere Deventer' samenwerking die het tot een succes maakt! #samendeventer #Deventerkwaliteit #dichtbij #kindcentraal #delen

"Die Martinitoren. Die heb ik altijd al eens willen zien!"

"Ik ben blij dat ik nu een gezellige dag in Groningen heb, deze stad kende ik tot nu toe alleen van het academisch ziekenhuis," vertelt een van de deelnemers aan onze dagtocht naar Groningen. We organiseerden de afgelopen zomerperiode veel verschillende activiteiten zodat ouders ook tijdens de vakantie van elkaars gezelschap konden genieten. Met 32 deelnemers 'op zekere leeftijd' in de trein; het was een leuke uitdaging voor onze coördinatoren Herman en Wilma. Zij zorgden ervoor dat alle kaartjes werden gescand, iedereen goed door de toegangspoortjes kwam én op tijd op het juiste perron stond. "Ik ben al 40 jaar niet meer met de trein geweest," vertelde een enthousiaste deelnemer. "Wat fijn dat Raster dit organiseert, in mijn eentje zou ik dit nooit doen", voegde een ander toe. Na een gezamenlijke rondvaart door de grachten van de stad, kon iedereen vrij zijn of haar middag invullen. Met een bezoek aan het museum, een terrasje of gewoon door gezellig te dwalen door de stad. "Die Martinitoren! Die heb ik altijd al eens willen zien!" #welzijnondersteuntzorg #nietachterdegeraniums #welzijn #samenoppadiswelzofijn #ouderen

'Kinderopvang als Talentencentrum'

Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang organiseerde voor haar leden een themabijeenkomst over 'Kinderopvang als talentencentrum'. Raster was gevraagd een presentatie te geven over de manier waarop wij dat, met onze combinatie van welzijn en kinderopvang, vormgeven. We doen dat dwars door de organisatie heen, binnen én buiten, met de focus op talenten en kansen. Bij kinderen en jongeren geven we dit onder andere vorm en inhoud door Talenthouses te organiseren. Na de presentatie was er ruimte voor het gesprek en kwamen vragen aan bod over hoe wij samenwerken, onderling én met scholen, hoe Talenthouses zowel kinderen als medewerkers verrijken, hoe we de financiering regelen en welke uitdagingen we tegen komen. Het boeiende gesprek over een product waar we trots op zijn, leverde ons ook weer nieuwe inzichten op om onze aanpak te verbreden en verduurzamen. #BJMK #kinderopvangalstalentencentrum #focusoptalent #talenthouses #welzijnenkinderopvangsamen #trypischraster #versterkenvanhetnormaleleven

Buurtbemiddeling levert kwaliteit

Goed nieuws voor Buurtbemiddeling Deventer! Zij hebben namelijk voor de komende twee jaar verlenging gekregen van hun Plus-certificaat van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Dit houdt in dat Buurtbemiddeling aan alle criteria voor een goede uitvoering van Buurtbemiddeling voldoet! Een mooie bevestiging voor hun werk en werkwijze. Buurtbemiddeling werkt met getrainde vrijwilligers, die burens weer met elkaar in gesprek brengen, om zo irritaties (vroegtijdig) uit de weg te ruimen of om conflicten op te lossen. Buurtbemiddeling is in Deventer een samenwerking met gemeente, politie en woningcorporaties.
#vrijwilligers #krachtigebuurten #samensterker

Ouderen door Voorleeslunch terug naar maanlanding en Dolle Mina's

Voorlezen, het gebeurt dagelijks op de kinderopvanglocaties van Sam&ko. Voorlezen is echter ook erg geschikt om te doen met ouderen, zoals tijdens de Nationale Voorleeslunch. Raster Senioren Activiteiten organiseerde deze Deventer editie samen met de Bibliotheek Deventer. Net als elders in het land werd het verhaal "Godfried vermist" gelezen. Bestuurder Jolanda Knorren las het voor in Verbindingscentrum de Fontein. Het verhaal speelt zich af in 1969, wat het gesprek al gauw bracht op andere gebeurtenissen uit dat jaar. Jolanda had zelfs een krant van 4 oktober 1969 en een Libelle uit die tijd meegenomen! Dat zorgde voor veel herkenning en bracht het gesprek bijvoorbeeld op tv-programma's uit die tijd, de Dolle Mina's, de maanlanding en persoonlijke hoogtepunten zoals trouwdagen en kinderen die werden geboren.
#NationaleDagvandeOuderen #voorleeslunch #ouderenbetrekken #houdjejong

Hoe welzijn en zorg elkaar versterken!

Op 18 en 19 juli jl. nam Raster deel aan een inspiratieris van Salland United naar Limburg. Salland United is het netwerk van bestuurders in de regio Salland dat de beweging organiseert en stimuleert richting de gezondste regio met de gelukkigste inwoners in 2025! We lieten ons inspireren door Limburgse collega's en brachten zelf succesvolle samenwerkingsvoorbeelden ('Sallandse parels') mee. Het gevoel dat beklift is vooral dat dit hét moment is waarop zorg en welzijn graag met elkaar optrekken om elkaar te kunnen ondersteunen. Samen gaan we de komende tijd onze 'doe-energie' aanwenden om in het preventieve veld (nog) meer voor elkaar te krijgen!
#welzijnondersteuntzorg #hierdoenwehetvoor #gelukkigeinwoners #passie

Geertje Kleine Schaars krijgt met "Jij doet er toe!" jongeren in beweging

"Jongeren ontdekken hier wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn"

September 2018 startte 15 deelnemers met het project 'Jij doet er toe!' Het zijn jongeren met wie het moeilijk gaat op school of die thuiszitten. Doel is ze inzicht in hun eigen mogelijkheden en toekomst te bieden. Projectleider Geertje Kleine Schaars vertelt over het succesvolle eerste jaar.

"We werken intensief samen met scholen"

De start verliep soepel, vertelt Geertje. "Alleen al door de caseload van onze jongerencoaches en hun netwerk, met daarin het Sociaal Team en Deventer Werk talent, konden we direct met 15 deelnemers starten. Het zijn jongeren die we op straat hebben ontmoet, op online platforms of school. Ze dreigen uit te vallen op school, zitten al thuis en zijn niet in beeld bij instanties.

Contact, relatie, vertrouwen

Zoals altijd in ons werk is de relatie erg belangrijk. Zonder relatie met een jongere, ontstaat er geen vertrouwen en zonder vertrouwen is er geen basis voor verandering. Dit houdt in dat Jongerenwerk aanwezig is op plekken waar jongeren zijn. Om daar in gesprek te gaan met de jongere en zijn of haar omgeving. Dat betekent soms ook letterlijk langs de deur gaan, net zo lang tot de jongere een opening biedt en je binnen mag komen. Dat kost tijd; in een

week win je het vertrouwen niet. Gemiddeld ben je daar een half jaar mee bezig. Onze Jongerencoaches vormen geen bedreiging voor jongeren. Het contact is altijd op basis van oprechte interesse en steun en niet vanuit zorg en problemen. We tonen interesse, gaan op zoek naar de motivatie van een jongere en op basis hiervan zetten we samen stappen om de jongere in beweging te krijgen. Letterlijk, want we zijn bijvoorbeeld een sportgroep gestart. Dat kwam uit de jongeren zelf. Door met een kleine, vaste groep te beginnen voelen ze zich prettig en is bewegen leuk! Ze sporten onder begeleiding van sportinstructeur Tobias Krone en Gerbrand is er als Jongerencoach bij voor de relatie. Zodat de jongeren echt komen, desnoods moet Gerbrand ze eerst ophalen, zodat ze daarna zelf durven komen. Zo komen ze stapje voor stapje in beweging!"

"Ze komen stapje voor stapje in beweging"

Verdere keuzes maken

Naast het sporten is de Expeditie een ervaringsgerichte methode om te ontdekken wie je als jongere bent. Ze reizen een week op een schip op en neer naar Engeland en moete het samen met de bemanning zien te roeien. Geertje: "Jongeren ontdekken hier wat ze wel én niet leuk vinden en waar ze goed in zijn en waar niet! Inzicht krijgen in jezelf én hoe het werkleven eruitziet is belangrijk om verdere keuzes te kunnen maken. Dat doen we in de Expeditie, maar ook in methodes op school. En geef toe, het is natuurlijk veel toffer om te lassen voor een echte opdracht waarbij je ziet dat je laswerk ook daadwerkelijk gebruikt wordt, dan te lassen in het leslokaal! Zo gaan we in al deze programma's ook op werkbezoek bij bedrijven, zodat jongeren zoveel mogelijk zien wat er kan en hoe dat er dan op de werkvloer aan toe gaat. Al deze stappen dragen eraan bij dat jongeren veel meer (in)zicht krijgen op

wat ze willen met hun toekomst. Daar sturen we op aan en natuurlijk zorgen we ervoor dat we dit concreet maken."

Enorme animo mee te doen

Het project startte met 15 jongeren, inmiddels doen er 37 mee. Geertje (lachend): "We zijn niet zo goed in nee zeggen tegen jongeren die onze hulp kunnen gebruiken. Bij 37 hebben we dan ook een grens moeten trekken in het aantal aanmeldingen. Met pijn in ons hart, want de doelgroep is nog veel groter dan deze 37 jongeren. Van de 37 zijn er na de zomer weer 20 met school gestart. En dat is best spannend, want ze zijn gemotiveerd begonnen, nu moeten we samen zorgen dat ze het schooljaar ook gemotiveerd afmaken. Daarbij werken we intensief samen met de scholen. Met als doel dat ook deze jongeren met een startkwalificatie richting een betaalde baan gaan. Voor de andere 17 jongeren hebben we passende hulp of een werkplek kunnen realiseren."

Geen jongeren meer die uitvallen

Het tweede projectjaar staat voor de deur. "En de ambities zijn onverminderd groot," vertelt Geertje. "We willen, samen met ROC Aventus, de gemeente Deventer en Deventer Werk talent vooral inzetten op maatwerktrajecten. We hebben gemerkt dat veel jongeren wel willen, maar (net) niet passen in het standaardaanbod. Dan zoeken wij naar mogelijkheden om deze jongeren toch verder te helpen. Zo zijn we in contact met een zorgpartij uit Apeldoorn die een aangepast traject wil aanbieden zodat die eigenlijk niet op niveau 2 een stage kunnen volbrengen, dat tóch kunnen doen. Wij overleggen dit met het ROC, zodat de stage ook erkend wordt. Dit soort projecten willen we meer opzetten, want het werkt! Zo raken en blijven de jongeren gemotiveerd om naar school of werk te gaan." Geertje deelt haar grote werkdroom. "Dat is dat er geen jongeren meer uitvallen en dat ze een gewaardeerde rol krijgen binnen de samenleving. En als ze wel dreigen uit te vallen dat we er vroeg bij zijn, om ze erbij te houden. De echte verbeter-slag slaan we door preventief te werken, op plaatsen waar jongeren zijn! Binnen 'Jij doet er toe!' zijn we nu vooral curatief aan de slag, om het probleem te verkleinen. Maar als we dit thema op de politieke agenda houden, hoop ik dat we het systeem structureel kunnen verbeteren."

Het project

Ruim anderhalf jaar geleden dienden we een projectverzoek in bij Het OranjeFonds. Het Oranje Fonds ondersteunt landelijk een aantal initiatieven onder de noemer 'Meer kansen voor jongeren'. Simpel gezegd was de opdracht om projecten op te zetten die het verschil maken en jongeren daadwerkelijk meer kansen geven.

Vanuit Raster hebben we daar aan toe gevoegd dat we ons specifiek richten op het activeren van thuiszittende jongeren en diegenen die dreigen uit te vallen in het onderwijs. Ons projectvoorstel is goedgekeurd en kreeg een jaar de tijd om zich te bewijzen. Na dat jaar bepaalde het Oranje Fonds opnieuw of het project voldoende bereikt had, om daarna het vervolg van drie jaar financieel te ondersteunen.

Dit is gelukt, het project 'Jij doet er toe!' heeft financiering tot en met 2021!

Het verschil met anders?

In dit project doen we qua werkwijze niet iets totaal anders, wel richten we ons op een exclusieve doelgroep die we specifiek benaderen. De financiering vanuit het Oranje Fonds stelt ons in staat om langdurig extra middelen in te zetten om daadwerkelijk het verschil te kunnen maken.

Het Oranje Fonds

Het Oranje Fonds steunt sociale initiatieven in Nederland (en het Caribische deel van het Koninkrijk). Het afgelopen jaar ondersteunde het met 31 miljoen euro zo'n 9.300 initiatieven die ervoor zorgen dat mensen elkaar ontmoeten, minder eenzaam zijn, begrip krijgen voor elkaar en zich inzetten voor een ander. Het Oranje Fonds wordt o.a. gesteund door de Nationale Postcode Loterij, de Lotto en door Vrienden en bedrijven. Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima zijn sinds de oprichting het bescherm-paar van het Oranje Fonds.

Betekenisvolle cijfers en letters

“Ik heb geleerd dat ik meer kan dan ik denk!”

“Marion luistert goed, met aandacht. Het is helemaal niet zakelijk, schrijven, schrijven en weer weggaan. Steeds denkt ze met mij in oplossingen die bij mij en mijn gezin passen.”

(Esther, moeder die contact heeft gehad met VVE-toeleider Marion de Smit. Lees ook verder op pagina 12)

Onze bestuurder Jolanda Knorren heeft voorgelezen aan **20** ouders

“Ik wil jongeren helpen met waar ze zelf mee komen. Ik kan wel willen dat een jongere rechtsaf gaat, maar als hij linksaf wil, ga ik mee en probeer ik hem toch de andere kant op te bewegen. Daar is vertrouwen voor nodig en dat duurt altijd even, maar als het er is, denkt een jongere uiteindelijk toch ‘misschien is het wel handiger als ik die kant op ga.’ Als ik dat mag doen, met jongeren meelopen en ze een andere kant laten zien, daar word ik heel blij van.”

(jongerencoach Nusa Meijboom)

7 studenten LSR hebben hun diploma behaald

We hebben **3** extra groepen geopend, **2** op een kinderdagverblijf en **1** op een BSO

Op **7** kinderdagverblijven hebben we **72** ramen opnieuw beplakt met stickers

“Ik weet nu hoe ik me het beste kan voorbereiden op een sollicitatiegesprek!”

“Ik heb veel geleerd, het was een leuke en leerzame ervaring!”

(ervaringen van jongeren die als onderdeel van Worklab een bedrijf bezochten om te ontdekken wat ze interessant vinden)

Aan de Zomertrein deden gemiddeld **200** kinderen per dag mee, ondanks de hittegolf die week

“Preventie voor een fijne leefomgeving, top! En geweldig dat dit werk voortgezet mag worden.”

(Jacqueline Casagrande, Jongerentrainer Mindfulness - Leerlingbegeleider, Docentcoach, Docent Levensbeschouwing, op LinkedIn over de verlenging van het Plus-certificaat van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) voor de Buurtbemiddeling van Raster).

VVE-toeleaders Marion de Smit en Fanny Verschuur stellen gezinnen in staat te groeien

“Het is deze gemeente veel waard dat kinderen naar de peuterspeelzaal gaan!”

Marion de Smit en Fanny Verschuur werken vanuit Bureau Beestenmarkt als onafhankelijke VVE-toeiders. Binnenkort ontvangen ze een delegatie uit Tilburg die in Deventer komt kijken hoe zij, als duo, deze functie vormgeven. Het geeft maar aan hoe uniek het werk van Marion en Fanny is: ze zijn de enige VVE-toeiders in Nederland die op deze manier werken. Met dank aan de gemeente Deventer die de dames alle tijd en ruimte voor hun werk geeft.

Dat laatste benadrukken Marion en Fanny een aantal keren in het gesprek. Marion: "Er zijn weinig gemeenten die ouders in staat stellen hun kind naar de peuterspeelzaal te laten gaan, ook als ze geen kinderopvangtoeslag ontvangen. In Deventer kan je kind dan gebruikmaken van een gemeentepark. Het is deze gemeente gewoon iets waard dat kinderen naar de peuterspeelzaal gaan! De VVE-dagdelen zijn voor iedereen gratis maar altijd alleen extra bovenop de "reguliere" dagdelen." Fanny: "De gemeente Deventer is in dit opzicht heel vooruitstrevend. Ze wil er vroeg bij zijn al zich eventuele problemen aandienen, zodat deze opgepakt kunnen worden en ieder kind van vier jaar met dezelfde kansen naar school kan. Het is misschien ook wel geen toeval dat de gemeente het op het gebied van de jeugdzorg zo goed doet. Als je vroeg inzet, voorkom je grotere problemen in de toekomst."

Brede insteek VVE

De ontstaansgeschiedenis van de functie van VVE-toeider begint in de gemeenteraad van Deventer. Fanny: "De gemeenteraad koos er jaren geleden al voor de VVE breder toe te kennen dan alleen bij een taalachterstand. Alleen een 'dreiging op' een risicofactor was al voldoende. Er werd veel geld geïnvesteerd om kinderen in de peuterspeelzaal te krijgen, maar een bepaalde doelgroep werd maar niet bereikt." Marion: "We zijn aan de slag gegaan om deze groep te gaan benaderen. Als er vanuit de Jeugdverpleegkundige een toekenning werd verstrekt en ouders meldden zich vervolgens niet aan bij een peuterspeelzaal, dan gingen wij eropaf. Ali, een collega van ons die nu met pensioen is, startte hiermee. Zij is met niks begonnen en heeft de functie helemaal ontwikkeld. Haar opdracht was

dezelfde als die wij nog steeds hebben: ieder kind vanaf twee jaar moet de mogelijkheid krijgen gebruik te maken van de peuterspeelzaal.

Wegnemen van belemmeringen

Veel in het werk van Marion en Fanny draait om het wegnemen van belemmeringen. Fanny: "We komen in gezinnen waar veel speelt. Neem iets als armoede. Ouders hebben recht op toeslagen, maar zitten met schulden bij de belasting. De belasting gebruikt de toeslag om de schuld weg te werken en dat betekent dat ouders de kosten voor het peuterspeelzaken dus niet kunnen betalen. Dan kan hun kind niet (meer) naar de peuterspeelzaal en komen wij ook in actie! Want dan kunnen ze misschien gebruikmaken van een gemeentepark." Marion: "Als ouders en hun kind recht hebben op een gemeentepark, komt het beginsel van wederkerigheid om de hoek kijken. Ouders moeten maatschappelijk iets terugdoen voor een gemeentepark. Soms zijn mensen hier niet of nauwelijks toe in staat. Dan zoeken we naar een oplossing op maat. Ze kunnen dan bijvoorbeeld aan zichzelf gaan werken of hulp aanvragen bij het wegwerken van schulden. Andere voorbeelden zijn vrijwilligerswerk doen of mantelzorg bieden. We kiezen steeds de vorm die het gezin het beste past. Deze wederkerigheid maakt dat ouders meer onder de mensen komen, de taal beter leren spreken, meer kennis krijgen van de samenleving; allemaal dingen die uiteindelijk het gezinssysteem waarbinnen het kind opgroeit en zich ontwikkelt, weer versterkt!" De krachtige boodschap dat de wederkerigheid ook in dienst staat van de ontwikkeling van het kind, is een belangrijk instrument voor Marion en Fanny. Marion: "Een goed gesprek, ons enthousiasme en onze overtuigingskracht zijn wat we hebben in te zetten! En zo'n eerste stap zetten voor ouders is hartstikke eng. We nemen ze dan ook echt bij de hand. En benadrukken dat ze dit ook voor hun kind doen!"

De tijd nemen

Toeiden naar VVE is tijdsintensief. Fanny: "Ons voordeel is dat we bij de ouders aan hun keukentafel zitten en iets komen brengen! Daarnaast hebben wij tijd voor ze. Soms staan we binnen een uur weer buiten, maar andere keren is het nodig om tweeënehalf uur te investeren. Het is me echt een heel groot goed dat we dat ook daadwerkelijk kunnen doen. Veel ouders zijn zelf nog niet in staat een eerste stap te zetten, die hebben echt weer even een zetje in de rug nodig."

Groeien

Gedurende het gesprek vragen we onszelf een paar keer af waarom deze functie alleen in Deventer bestaat. Het heeft namelijk veel preventieve (financiële en welzijns) waarde en levert zowel kinderen als hun ouders van alles op. Fanny: "Ouders worden er gelukkig van wanneer hun kind naar de peuterspeelzaal gaat. Terwijl die wederkerigheid hen zelf weer van alles oplevert, waardoor het thuis vaak leuker

wordt en beter gaat. En dat merkt het kind weer. Aan tafel bij gezinnen hoor en voel je veel. Wat zou je graag willen, wat heb je nodig om verder te komen? Wat leek je vroeger nou leuk om te worden? Kunnen we daar dan een vrijwilligersfunctie bij vinden? Zodat je kunt groeien. Allerbelangrijkste is dat we iedere ouder serieus nemen en niets opleggen! We reiken ze de hand om verder te kunnen. En dan nemen ze die ook aan. Het feit dat wij daar uitgebreid de tijd voor kunnen nemen, helpt daarbij gigantisch! Door gewoon te luisteren, nemen ouders ook een volgende keer als ze vastlopen met het een of ander met ons contact op en komen we opnieuw in actie als toeiders. Dé ultieme vorm van vroeger inzet om grotere problemen te voorkomen."

Anderen over de VVE-toeleiding

Yvonne Tiemens (verantwoordelijk ambtenaar Onderwijsachterstandenbeleid gemeente Deventer) "Als ik in andere gemeenten vertel dat wij van ouders iets vragen voor een gemeentepark, vallen de monden open. In andere gemeenten vragen ze soms een financiële tegenprestatie van ouders, maar veel ouders ontbreekt het simpelweg aan financiële armslag om dat te kunnen doen. Dus vragen we iets anders terug. En als je dat op deze manier aan de ouders vertelt, vinden ze het eigenlijk heel logisch. Daarom is het zo belangrijk dat de VVE-toeiders er zijn: zij zijn een stok achter de deur, een luisterend oor, een steuntje in de rug en een vinger aan de pols. Ze kunnen allerlei rollen aannemen, maar doen dat wel altijd dichtbij de ouders."

Een moeder "Het contact met Marion heeft me geholpen stappen te zetten. We hebben een goede klik. Ze is een lieve vrouw die alles duidelijk kan overbrengen en echt interesse heeft in mij en mijn situatie. En geloof me, ik heb bij instanties ook echt hele andere voorbeelden meegemaakt. Een tijd geleden maakte ik me overal druk over, nu heb ik dat niet meer. Ik heb door wat er gebeurd is wel geleerd het leven anders te bekijken. Ik ben razendsnel volwassen geworden, misschien had ik dat wel nodig."

Titia Vollema (bestuurder Sine Limite, coördinator van onder andere de VVE in de gemeente Deventer) "Er is in Deventer een sterke cultuur van samenwerking. Die is ontstaan doordat je steeds weer ziet dat je, door samen te werken, zelf ook sterker wordt. En dan gaat het uiteindelijk ook beter met de kinderen en daar doen we het voor. Samenwerken voelt zo ook logisch."

"Allerbelangrijkste is dat we iedere ouder serieus nemen en niets opleggen!"

“Je kunt niet vroeg genoeg beginnen met voorlezen!”

Tien jaar BoekStart

Boekstart is een leesbevorderingsprogramma voor baby's. Het brengt ouders en baby's intensief met kinderboeken en het voorlezen ervan in aanraking. Op 11 september vierde BoekStart haar tienjarig bestaan. Mirjam Hoogenboom en Tamara Tiggelovend (Sam&ko) zijn er bijzonder enthousiast over. We spreken ze op de feestdag.

Tamara: “Sinds 2015 werken we samen binnen BoekStart. En als samenwerkingspartner vieren we deze mijlpaal natuurlijk graag mee. Collega's in de centrale bibliotheek knutselen met de kinderen, er wordt interactief voor-gelezen en konijn Sam heet de kinderen welkom en zwaait ze weer uit.”

Gele Verhalenbus

“Bij ons, op Sam&pebbles, komt de Gele Verhalenbus langs,” voegt Mirjam toe. “De tijden bij de centrale bibliotheek komen ons niet goed uit, dus halen we het interactief lezen naar ons toe! De Gele Verhalenbus maakt het namelijk extra leuk voor de peuters. Want niet alleen het lezen is gezellig, maar ook de bus zelf is natuurlijk erg bijzonder. De schoolkinderen vragen aan hun juf steeds wat die gele bus nu eigenlijk is. Ouders en buurtbewoners zien de bus op het schoolplein staan. Zij vragen aan ons hoe het lezen was, worden enthousiast van onze verhalen en het plezier dat hun kind heeft bij het voorlezen. Daar sluiten wij bij aan door ouders te stimuleren zelf thuis ook voor te lezen of samen filmpjes te kijken.”

Samenwerking met bibliotheek

De bibliotheek werkt er op meerdere manieren aan ouders en baby's meer te laten lezen. Samenwerking met de kinderopvang ligt dan voor de hand. Tamara: “Ook wij vinden lezen, taal en taalontwikkeling erg belangrijk. Niet voor niets hebben al onze locaties een naam uit een kinderboek. Wij zetten ons in voor meer taalvaardigheid onder onze kinderen én hun ouders. Logisch dat de bibliotheek voor BoekStart bij ons uitkwam. Op elke locatie hebben we nu gerichte leesplannen die specifiek voor die locatie vertellen wat ons doel is, hoe wij met lezen omgaan, hoe vaak we nieuwe boeken bestellen en welke activiteiten we organiseren voor kinderen en ouders. Momenteel zijn we druk om te kijken wat er in de plannen, die alweer een paar jaar meegaan, aangepast kan of moet worden.”

Extra impuls voor taalvaardigheid

Sam&pebbles en KindCentrum Rivierenwijk ontvangen dit jaar een extra bijdrage om op hun locatie meer aandacht te kunnen geven aan BoekStart. Mirjam: “Met deze subsidie gaan we bijvoorbeeld door onze boekenkasten. Hetty van de bibliotheek helpt ons daarbij. Zij weet in no time welke boeken we het beste kunnen toevoegen. Daarnaast helpt ze ons als vraagbaak. Ze is snel en inhoudelijk erg kundig dus daar maken we gretig gebruik van. Hetty traint nu bijvoorbeeld een moeder hoe ze als vrijwilliger met een groepje kinderen kan gaan lezen.” Tamara: “En wat denk je van interactief voorlezen? Het is zo leuk om te leren hoe je kinderen bij het voorlezen kunt betrekken. Het maakt het verhaal voor kinderen levendiger en doordat ze mee doen blijft de aandacht er langer bij.” Mirjam: “Met Hetty bespreken we ook de nieuwe doelen voor ons leesplan. Op onze locatie Sam&pebbles is de taalvaardigheid nog niet zo groot. Dan gaat voorlezen niet vanzelf. Vanuit de extra impuls kunnen we hier meer aandacht aan besteden. BoekStart is hier een mooie methode voor! Door het gesprek aan te gaan over lezen en voorlezen kunnen we mogelijk ook eerder werken aan de taalvaardigheid! Het doel van de extra impuls is dat wat we op deze locaties doen, ook kunnen vertalen en uitdragen naar al onze andere locaties.”

Typisch Raster volgens facilitair manager Rini Kamp

“We willen kinderen leren dat er waarde en waarden in de samenleving zijn”

Er zijn tegenwoordig apps beschikbaar die laten weten welke kleur klike er op welke dag met welk afval aan de straat mag worden gezet. Afvalscheiding is de normaalste zaak van de wereld geworden. Of toch niet? Rini Kamp doet er binnen Raster in ieder geval alles aan om jong en oud het goede voorbeeld te geven.

Het antwoord op de vraag of afvalscheiding de normaalste zaak van de wereld is, is simpelweg: nee. “In heel Nederland is het zo dat er onderscheid wordt gemaakt tussen particulier en bedrijfsafval,” legt Rini uit. “Bedrijven moeten hun afvalinzameling zelf organiseren. Het resultaat is dat er bij een bedrijf vaak een container staat waar alles ingaat. Verreweg de meeste bedrijven scheiden hun afval dus niet.”

Is dat niet heel bijzonder anno 2019?

Rini: “Eigenlijk wel en voor ons wringt het ook in ons werk, zeker op de locaties van Sam&ko. Daar bieden wij kinderopvang aan en werken we eigenlijk in het verlengde van wat de kinderen thuis meemaken. Thuis moeten ze een bananenschil in het groene emmertje gooien, terwijl hier wordt gezegd: ‘het maakt niet goed, gooi maar in de prullenbak.’ En dus ben ik aan het uitzoeken of het mogelijk is dat we het afval zelf gescheiden gaan inzamelen en kunnen aanbieden bij een leverancier. Zodat kinderen hier hetzelfde doen als thuis. Dat willen we graag doorgeven.”

Hoe werkt het dan concreet voor Sam&ko?

Rini: “Nou, in principe gaan wij nu buiten het gebruikelijke circuit zoeken naar een maatwerkoplossing. En moeten we

zelf afspraken gaan maken met een inzamelaar. Bijvoorbeeld dat de ene week GFT wordt gehaald, een tweede week papier en de derde week glas. Het zal nooit zo zijn dat onze bakken op het zelfde moment naast die van bewoners aan de straat komen te staan. Het zijn verschillende inzamelaars en gescheiden circuits.”

Waarom maakt de gemeente er zoveel werk van om bewoners afval te laten scheiden en mogen bedrijven zelf bepalen wat ze doen?

Rini: “Dat is simpelweg wettelijk zo bepaald. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inzameling onder bewoners, terwijl bedrijven zelf bepalen wat er gebeurt, want zij betalen uiteindelijk ook zelf de rekening. En dat is in deze tijd eigenlijk best bijzonder. Er zijn vast gemeenten die zelf met bedrijven rond de tafel gaan zitten, de ene gemeente is er actiever in dan de andere. We pakken nu gewoon alvast zelf de handschoen op. Nogmaals: we zien onszelf in het verlengde van een huishouden en willen kinderen leren dat er in de samenleving waarde en waarden zijn. Die willen we laten zien en die willen we in ons werk en ons handelen uitstralen!”

*Samen Deventer:
opbouwwerkers werkten twee jaar
aan extra impuls WijDeventer*

**“Focus op
what’s strong
en niet op
what’s wrong!”**

In april 2017 kreeg Raster de opdracht gedurende twee jaar een extra impuls te geven aan WijDeventer. Dit omdat het aantal bewonersinitiatieven wat achterbleef bij de verwachting. De opbouwwerkers van Raster waren gedurende die twee jaar present in zes buurten, nodigden uit tot en stimuleerden bewonersinitiatieven, experimenteerden met nieuwe werkvormen, faciliteerden ontmoeting en herstelden of verstevigden de signalerende functie in de buurt.

In dit artikel delen de opbouwwerkers de zeven belangrijkste geleerde lessen.

'Doen wat nodig is' is het inzetten van al je beroepsmatige kennis en ervaringen

Opbouwwerkers Mariët Bloemendal, Marieke Peet, Liesbeth Willems en Thomas Eikelboom zijn ieder in een eigen buurt twee jaar aan de slag gegaan. En hebben in die tijd aansluiting gezocht bij bewoners en hen op weg geholpen en ondersteund in initiatieven en activiteiten die ze zelf van de grond hebben getrokken, in het realiseren van verbindingen tussen mensen en vuurtjes en verlangens aangewakkerd. De grote waarde van het traject ligt besloten in wat is bereikt, maar zeker ook in wat is geleerd.

1 Aansluiten bij tempo van bewoners

Als beroepskrachten kunnen we met plannen en beoogde resultaten de buurt in trekken, maar bewoners hebben daar geen boodschap aan. Die geven hun buurt op eigen wijze en vooral ook in een door henzelf bepaald tempo vorm. Dat betekent dat je daar bij aan moet sluiten als beroepskracht om effectief te kunnen zijn. Niet de planning van jouw agenda, maar de werkelijkheid van het alledaagse leven is voor bewoners leidend. Dat is daarmee voor jou, als beroepskracht, dan voorlopig ook het belangrijkste wat er in die buurt gebeurt. Bewonersbetrokkenheid is per definitie gelinkt aan wat ze zelf op dat moment het belangrijkste vinden. Dat ontstaat. Als beroepskracht ben je present, sluit je aan bij wat speelt en bij het tempo waarin zaken zich voltrekken.

2 Vrije rol van belang

Samenlevingsopbouw speelt niet in op precare kwesties, met als doel deze op te lossen of de impact ervan te veranderen. Het betekent dat je als beroepskracht present bent, aanwezig in de buurt, waar je meedenkt en -doet met wat de buurt van belang acht, in het tempo van de buurt. Je start 'blanco', wat iets anders is dan werken zonder opdracht. Per definitie werk je aan een context waarin bewoners elkaar kunnen ontmoeten, verbonden-

heid gaan voelen en 'relaties' kunnen ontstaan. Je werkt niet aan het realiseren van een vooropgezet en uitgedacht plan. Je pakt een vrije rol, waarbinnen je soms onorthodox moet kunnen handelen en experimenteren met interventies als de situatie er om vraagt.

3 Werken vanuit een duurzame relatie

Het schort in de buurten nogal eens aan vertrouwen in organisaties, instituties en de inzet van beroepskrachten. 'Laat beroepskrachten het maar doen, die worden ervoor betaald.' 'Waarom zou ik er met haar over praten, ze is over een paar maanden toch weer weg?' Zomaar twee citaten uit het verhaal van Mariët Bloemendal die in de Rivierenwijk actief was. Het present zijn, voor een lange tijd, maakt dat je als beroepskracht bekend en gekend wordt. Dat buurtbewoners weten wat ze wel en niet aan je hebben. Dat er onderling vertrouwen kan groeien. En ook dat je met bewoners kunt werken aan hoe ze zichzelf tot elkaar verhouden. Vertrouwen ontstaat niet als de inzet beperkt is en in de tijd begrenst. Permanente, langdurige inzet is een succesfactor in het succesvol kunnen vormgeven van samenlevingsopbouw. Opbouwwerker Thomas Eikelboom beschrijft het mooi: "Geen dag is hetzelfde in deze buurt. Dynamiek tussen bewoners, het politiek landschap, maatschappelijke ontwikkelingen; ze hebben allemaal invloed op de gang van zaken. De opbouwwerker is verbinder en katalysator. Het is belangrijk dat de opbouwwerker werkt aan een relatie en duurzaam aanwezig is. Inwoners zitten niet te wachten op elke keer een nieuw gezicht."

Bewoners zoeken gelijkgestemden om zich thuis te voelen

4 Bewust inzetten van situationele interventies

Wanneer je een vrije rol vervult in een buurtgemeenschap en daar blanco start, dienen openingen, initiatieven en contacten zich soms niet als zodanig aan. Als beroepskracht doe je wat gegeven de situatie in een buurt nodig is. Dat 'doen wat nodig is' is in feite het inzetten van al je beroepsmatige kennis en ervaringen. Dat noemen situationele interventies. Als opbouwwerker Marieke Peet in het Buitengebied beschrijft dat ze 'gaat banjeren met bewoners' doet ze dat niet 'zomaar'; het is gegeven die situatie de best mogelijke en bewust gekozen interventie, waarbij banjeren als middel wordt ingezet om laagdrempelig in contact te komen met ouders. Liesbeth Willems beschrijft het als volgt: "Bewoners zoeken gelijkgestemden om zich thuis te voelen in hun straat of buurt. Deelname aan een activiteit, zoals bijvoorbeeld een schoonmaakactie, is vaak ook een manier om dat thuisgevoel te hebben. Dan staat ontmoeting meer voorop dan het doel van de activiteit."

5 Je bent als beroepskracht je eigen instrument

Deze geleerde les sluit nauw aan bij de vorige. Als beroepskracht heb je invloed op hoe een proces zich in een wijk ontwikkelt. Jij bent het instrument dat je inzet. Daarom is tijd en ruimte voor reflectie erg belangrijk. In de sfeer van reflecteren gaat het om het proces van jezelf, als beroepskracht, en het proces van de buurt en de bewoners. Deze twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In de reflectie op het proces met een bewoner of een groep bewoners, moet ook de reflectie op het eigen professioneel handelen een plaats krijgen.

6 WijDeventer-proces krijgt betekenis door DNA van een buurt

De vraag vooraf was: hoe geven we de WijDeventer-aanpak een extra impuls? We hebben geleerd dat

WijDeventer een buurt- of zelfs een straatgericht ontwikkelproces is. Iedere buurt heeft namelijk haar eigen DNA en een 'eigen WijDeventer-aanpak' nodig. Alles wat er in de buurt aanwezig is, geeft betekenis aan WijDeventer. Opbouwwerker Marieke Peet heeft dit ervaren in het Buitengebied: "De mentaliteit verschilt hier duidelijk met die in de stad. Het is hier normaal je handen uit de mouwen te steken en er is een duidelijk 'noaberschapsgedoe', ook onder jongeren. De thema's die hier op de agenda staan, hebben een specifieke dorpskleur: grotere vervoersvragen door afstand, krimp van leerlingaantallen op scholen, wegtrekken van jeugd naar de stad, tekort aan starters- en seniorenwoningen, kwetsbaarheid van de boeren en toename van de druk op vrijwilligers."

7 ABCD: de bril waarmee opbouwwerkers naar de buurt en hun werk kijken

ABCD staat voor Asset Based Community Development. Oorspronkelijk afkomstig uit de Verenigde Staten, maar inmiddels over de gehele wereld omarmd. Het is geen aanpak of methodiek, maar een manier om naar samenlevingsopbouw te kijken; een handelingsrepertoire. Het gaat om werken volgens bepaalde uitgangspunten die er op neer komen dat je als opbouwwerker in een buurt uitgaat van de waarden, talenten en plekken (assets) die er in de wijk zijn, om van daaruit op zoek te gaan naar de verlangens die bij bewoners leven. Met daarbij de focus op what's strong en niet op what's wrong! Dat is de bril waarmee onze beroepskrachten naar de samenleving kijken. En het handelingsrepertoire waarmee ze zich als 'nieuwsgierige gast' in de buurt begeven.

Mareike Draaijer-Schulze is geboren in Duitsland, 34 en moeder van twee dochters. Ze is getrouwd, woont in Deventer met, naast haar man en kinderen, nog een hond en twee katten. Ze wist op de basisschool al dat ze met kinderen wilde werken, volgde de opleiding SPW en liep daarbinnen drie stages bij locaties van Raster. Ze haalde haar diploma, solliciteerde bij Raster, werd aangenomen en werkte 12,5 jaar in de kinderopvang. Totdat hielspoor alles op zijn kop zette.

“Hielspoor is een verkalking in je hak. Het werd steeds erger, mede door de belasting op de groep. Op een gegeven moment besloten de Arboarts en orthopeed dat werken op de groep in de kinderopvang niet meer mogelijk was. Je zou kunnen zeggen; ga dan spelletjes doen met de kinderen aan een tafel, maar dat is niet mijn stijl. Ik wil alles kunnen doen, actief, en ook als een kind bijvoorbeeld valt wil ik direct kunnen helpen. Eerlijk gezegd stortte mijn wereld wel even in. Want naast dat ik het werk heel leuk vond, was mijn hele leven er ook op afgesteld.”

Actie!

Mareike herpakte zich snel. “De re-integratiecoach die ik van Sam&ko kreeg, hielp daar ook wel bij. Die liet me snel zien dat ik meer dingen leuk vond. Ze kwam met een stageplek bij Naviva kraamzorg, als administratief ondersteuner. Na drie maanden bij de Partuslijn, waar telefoontjes binnenkomen van verloskundigen die assistentie nodig hebben bij een bevalling, merkte ik dat ik het heel leuk vond contact te hebben met ouders en andere professionals. En het liefst met een beetje actie. Maar na de stage, stopte mijn tijd daar. Bij Sam&ko kon ik ook niet terugkeren, dus toen zat ik wel even met mijn handen in het haar.”

Luisteren en meedenken

Even later kwam er een vacature. En niet zomaar één, maar als Klantenservicemedewerker bij Raster. “Ik heb gesolliciteerd en mocht op gesprek komen. Het gesprek verliep goed en na een uitgebreide test en een tweede gesprek kreeg ik de baan! Ik werk in deze functie sinds 25 maart jl. en vind het echt geweldig! Vorige week had ik mijn voortgangsgesprek waarin ik nogmaals heb benadrukt hoe dankbaar ik ben dat ik de baan heb gekregen. Ik pak dingen snel op en wordt heel blij van het contact met klanten. Sinds de zomer rooster ik ook medewerkers in. Die contacten, en het kijken naar hoe je komt waar je samen wilt zijn, vind ik leuk en dankbaar werk. Als je een ouder spreekt die heel erg omhoog zit voor opvang of die gewoon even van zich af wil praten. Als je die ouder dan verder kunt helpen, door goed te luisteren en mee te denken, dan ga ik echt met een fijn gevoel naar huis.”

Mareike Draaijer-Schulze heeft haar plek gevonden op de Klantenservice

“Dit is leuk en dankbaar werk!”

